

Въ Евр. Турция се говорятъ толкось язици, колко-то и народности има, нъ най-употрѣбительный язигъ е Турскій, Българскій, Гърцкій, Влашкий и Сърбскій.

Просвѣщение. Откъмъ просвѣщение-то сички народи въ Евр. Турция стоятъ много долу въ сравнение съ други-тъ европейски народи; нъ отъ нѣкое врѣме (отъ провъзглашеніе-то на Танзимата прѣзъ 1846 год.) насамъ Турско-то правителство полага голѣми грижи за просвѣщение-то на народи-тъ въ държава-та. Отъ учебни-тъ заведения, отворени и поддържани отъ царско-то правителство въ Цариградъ, по-напрѣднжли сж: Университетъ-тъ (Диръ-юль-фюнюнъ); Лѣкарско-то училище (Мектебъ-и-Тжбийе); Лицей-тъ (Мектебъ-и-Султанийе) и военно-то училище (Мектебъ-и-Харбийе). Тѣй сжщо и вънъ по виляети-тъ има нѣкои училища, като: исляханета (сирото-въспитателни), руждиета (гимназии), Идадийета (прѣдуготовителни) и Сжбийанъ (първоначални). Отъ други-тъ народи (освѣнь Сърбе и Власи) по-добри училища иматъ Армяне-тъ и Гърци-тъ въ Цариградъ и Българе-тъ двѣ богословски училища (въ Лѣсковскій и Рилскій Монастири) и три гимназии (въ Болградъ, Пловдивъ и Габрово). Освѣнь тия и у сѣкой градъ и село изъ Българско има по едно прѣдуготовително училище, само не сѣко добрѣ нарѣдено.

Духовенство. Духовний началникъ на сички народи, кои-то исповѣдатъ Ислямска-та вѣра е *Шейх-юл-Ислямъ-тъ*, кой-то живѣе въ Цариградъ. Духовний началникъ на сички-тъ православни Българе е *Екзархъ-тъ*. На православни-тъ Гърци е *Патриархъ-тъ* въ Цариградъ. На Армяне-тъ Григорияне Арменскій *Патриархъ*. И Армяно-католици-тъ си иматъ свой духовенъ началникъ. Духовний началникъ на сички-тъ Евреи въ Турско е *Хахамъ-Баший-тъ*, кой-то живѣе въ Иерусалимъ. На Власи-тъ *Букурещкій Митрополитъ*; на Сърби-тъ — *Българскій Митрополитъ*.